

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 6C/106/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713208767
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dalibor Miľan
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6713208767.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom Mgr. Daliborom Miľanom v právnej veci žalobcu I. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N. B. XXX/XX, XXX XX R., občana SR, zast. advokátskou kanceláriou Ulianko & partners s. r. o., so sídlom vo Zvolene, Nám. SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorého pred súdom koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava I, o zaplatenie 1.448,38 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.448,38 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne z uvedenej sumy od 03. 05. 2013 do zaplatenia a to do 10 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 696,88 Eur s DPH na účet právneho zástupcu žalobcu Advokátskej kancelárii Ulianko & partners s. r. o., so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517, do 10 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa svojim žalobným návrhom domáhal zaplatenia náhrady škody voči Slovenskej republike v zastúpení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, neskôr označil za povinný subjekt Slovenskú republiku v zastúpení Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Súd o nároku žalobcu rozhodol rozsudkom zo dňa 09. 12. 2013 tak, že uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.448,38 Eur spolu s 8,75 % úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 03. 05. 2013 do zaplatenia v lehote 10 dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne rozhodol aj o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi vzniknuté trovy konania. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný dňa 20. 01. 2014 odvolanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením 15Co/297/2014-110 dňa 30. 09. 2015 rozsudok Okresného súdu Zvolen zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okrem iného v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že spravodlivý proces je naplnený tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnúť tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Poukázal na to, že Ústavný súd SR vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonomnom procesno-právnom a hmotno-právnom rámci. Procesno-právny rámec predstavuje princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako to vyplýva z čl. 46 a nasl. Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť,

pričom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, pretože ak rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, v konečnom dôsledku sa tým okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práva zvoleným spôsobom, odňala účastníkovi konania možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu.

Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd zrušil pôvodné rozhodnutie okresného súdu len z toho dôvodu, že podľa neho nebolo náležité a dostatočne odôvodnené.

Na pojednávaní dňa 03. 03. 2016 právny zástupca žalobca uviedol, že sa pridrižiava tých skutočností, ktoré boli obsiahnuté v odôvodnení pôvodne podaného žalobného návrhu zo dňa 06. 05. 2013. Na doplnenie k veci nemal čo viac uviesť.

Prítomný splnomocnený zástupca žalovaného namietal svoju vecnú pasívnu legitímáciu z dôvodov uvedených vo svojich písomných vyjadreniach. Predovšetkým poukázal na písomné odôvodnenie odvolania zo dňa 20. 01. 2014, ako aj písomné vyjadrenie žalovaného zo dňa 03. 12. 2013.

Súd na základe skutočností obsiahnutých v odôvodnení podaného žalobného návrhu, prednesmi zástupcov sporových strán, z obsahu spisu Okresného súdu Zvolen 1T /37/2011, uznesenia o vznesení obvinenia, sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, uznesenia Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 23. 02. 2010, obžaloby Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 06. 04. 2011, trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen zo dňa 11. 04. 2011, odporu voči trestnému rozkazu zo dňa 26. 04. 2011, odvolania proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 18. 08. 2011, odôvodnenia odvolania zo dňa 18. 08. 2011, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 11. 2011, rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 21. 03. 2012, odvolaniu proti rozsudku zo dňa 21. 03. 2012, uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15. 08. 2012, rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 12. 09. 2012, faktúry č. 12800288 na sumu 1 448,38 Eur, dokladu o zaplatení, žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, odpovede na túto žiadosť a ďalších listinných a ostatných dôkazov zistil tento skutkový stav:

Uznesením Okresného riaditeľstva PZ Zvolen, úradu justičnej a kriminálnej polície PZ zo dňa 01. 12. 2009, sp. zn.: ČVS:OP-778/OVK-ZV-2008, policajt v zmysle zákonného ustanovenia § 206 ods. 1 Tr. poriadku rozhodol o stíhaní žalobcu ako obvineného z prečinu „Útoku na verejného činiteľa“ podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona.

Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca sťažnosť. Uznesením Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 23. 02. 2010 sp. zn.: 1Pv 861/2008 prokurátor okresnej prokuratúry sťažnosť žalobcu zamietol.

Žalobca si dňa 08. 02. 2010 zvolil za obhajcu K.. B. M., advokáta a konateľa spoločnosti M. & I. C.. B.. W., C. C. Y.. C. XX, XXX XX P., Q.: XX XXX XXX, ktorého písomne splnomocnil obhajobou v predmetnej trestnej veci.

Na podklade obžaloby prokurátora bolo na Okresnom súde Zvolen vedené trestné konanie pod sp. zn. 1T/37/2011. Trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen zo dňa 11. 04. 2011 bol žalobca uznaný za vinného z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 Tr. zákona a odsúdený na peňažný trest vo výške 300,- Eur a trest zákazu činnosti poľovníckeho výkonu v trvaní 12 mesiacov. Proti tomuto trestnému rozkazu podal žalobca odpor.

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen, vyhlásením na pojednávaní dňa 18. 08. 2011 v konaní 1T/37/2011 bol žalobca uznaný za vinného z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, za čo bol s použitím § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zákona uložený peňažný trest vo výške 300,- Eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, žeby výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní jedného roka.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.11.2011 sp. zn. 4To 98/2011 bol podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. poriadku zrušený rozsudok Okresného súdu vo Zvolene a podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku bola vec vrátená okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 21. 03. 2012 bol žalobca v predmetnej trestnej veci na hlavnom pojednávaní opäť uznaný za vinného zo spáchania uvedeného trestného činu. Dňa 04. 04. 2012 žalobca podal proti rozsudku odvolanie.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 11. 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 4To 51/12 bol opäť zrušený rozsudok Okresného súdu Zvolen a vec mu bola vrátená, aby vec v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 12. 09. 2012 bol žalobca spod obžaloby v celom rozsahu oslobodený v zmysle § 285 písm. a) Tr. poriadku, pretože nebolo dokázané že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

Právo na obhajobu osoby, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie, je ustanovené ako jedna zo základných zásad trestného konania. Uvedené právo je zakotvené aj v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a to medzi právami na súdnu a inú právnu ochranu. Najvýznamnejšou časťou práva na obhajobu je právo obvineného zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom. Trestný poriadok teda umožňuje, aby si obvinený mohol na svoju obranu a obhajobu voči vznesenému obvineniu zobrať na pomoc osobu znalú práva.

Žalobca zaplatil svojmu obhajcovi v rámci trestného konania z titulu odmenu za poskytnutie právnych služieb sumu vo výške 1 448,38 Eur. Išlo o odmenu obhajcu vypočítanú podľa Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Listom zo dňa 31. 10. 2012 označeným ako „Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vzniknutej nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci, pri výkone verejnej moci“ sa žalobca v zmysle § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci domáhal predbežného prerokovania jeho nároku. Škoda, ktorú si uplatnil pozostávala zo sumy predstavujúcej trovy obhajoby, ktorú žalobca svojmu obhajcovi v trestnom konaní zaplatil.

Listom zo dňa 25. 04. 2013 bolo žalobcovi oznámené, že jeho nárok na náhradu škody uspokojený nebude.

Za danej situácie žalobcovi nezostávalo už nič iné, len sa domáhať svojho práva podaním žaloby na súd.

Žalovaný sa 23. 08. 2013 písomne k žalobe vyjadril, pričom na strane 2 zdôvodnenia uviedol, že od 01. 01. 2013 je účinný zákon č. 412/2012 zo dňa 27. 11. 2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že podľa § 4 ods. 1 písm. b) a c): vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, alebo vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky poukázalo na skutočnosť, že uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen bola ako nedôvodná zamietnutá sťažnosť žalobcu, čo predstavovalo jednu z podmienok uvedenú v zhora citovanom zákonnom ustanovení, pričom bola splnená aj druhá podmienka pasívnej legitímácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v tomto konaní ktorá spočíva v tom, že prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen podal voči žalobcovi obžalobu. Ďalej poukázal na právoplatný rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/194/2012, kde okrem iného súd poznamenal, že je irelevantné, že žiadosť na predbežné prerokovanie bola podaná na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, pretože v súčasnosti je príslušným orgánom Generálna prokuratúra Slovenskej republiky,

príčom súd zdôraznil, že v čase podania žiadosti bolo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky orgánom konajúcim v mene žalovaného a to do 31. 12. 2012.

Následne sa Generálna prokuratúra Slovenskej republiky k žalobnému nároku žalobcu písomne vyjadrila listom zo dňa 03. 12. 2013, ktorého výsledkom malo byť spochybnenie vecnej pasívnej legitímácie Generálnej prokuratúry SR v predmetnom konaní. Tento orgán zotrval na všetkých svojich ústnych a písomných prednesoch, kde Okresnému súdu Zvolen navrhol, aby ďalej konal s orgánom oprávneným procesne zastupovať Slovenskú republiku a to s pôvodne označeným žalovaným - Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. V predmetnom vyjadrení, okrem iného, žalovaný poukázal na judikatúru v otázke podávania obžaloby, kde je nesporné, že v prípadoch v ktorých aj po vykonaní všetkých dostupných dôkazov nie je spoľahlivo a mimo akúkoľvek pochybnosť zistené, že skutok pre ktorý sa trestné stíhanie vedie, nie je trestným činom, alebo do úvahy prichádza viacero verzií skutkových zistení a treba rozhodnúť o tom, ktorá je z nich pravdivá, na podklade posúdenia a hodnotenia dôkazov, je nevyhnutné, aby prokurátor podal obžalobu a aby takéto rozhodnutie urobil súd.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v platnom znení predmetný zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 3 ods. 1 predmetného zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci, medzi inými aj nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona ak zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, právo podľa ods. 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípad hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) a písm. b) citovaného zákona v znení od 01. 01. 2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu,

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Zákonom č. 412/2012 Z. z. bol zákon 514/2003 Z. z. zmenený, pričom daný zákon nadobudol účinnosť dňa 01. 01. 2013. Pretože touto novelou nebolo dané prechodné ustanovenie a ide o procesnoprávny predpis, pretože upravuje zastupovanie Slovenskej republiky, tak pre ďalšie konanie od 01. 01. 2013 sa aplikuje znenie dané novelou - zákonom č. 412/2012 Z. z.

Na základe zhora uvedených skutočností súd vyhodnotil, že vecne pasívne legitimovaný vystupovať v konaní na strane žalovaného je Generálna prokuratúra SR ako orgán konajúci v mene Slovenskej republiky. Aj napriek tomu, že žalobca pôvodne v žalobe označil za pasívne legitimovaného Ministerstvo vnútra SR, ktorému aj podal žiadosť o predbežné prerokovanie - zmenou zákona došlo k zmene konajúceho orgánu v mene Slovenskej republiky a preto súd konal následne s Generálnou prokuratúrou SR.

Tak ako to vyplýva z prednesu splnomocneného zástupcu Generálnej prokuratúry SR - tento namietal svoju legitimitu vystupovať v mene Slovenskej republiky v tomto konaní na strane žalovaného.

Podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 1 príslušného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Súd na základe vykonaného dokazovania má preukázané, že žalobca listom zo dňa 31. 10. 2012 žiadal o prerokovanie nároku na náhradu škody titulom vzniknutých trov obhajoby v trestnom konaní sp. zn. 1T/37/2011 OS Zvolen.

Súd mal k dispozícii aj vyčíslenie trov právneho zastúpenia zn. 2010/27-Gr zo dňa 19. 11. 2013, ktoré slúžili ako podklad pre vystavenie faktúry za poskytnutú právnu službu pri obhajobe žalobcu v konaní 1T/37/2011. Išlo o tieto úkony:

- 08.02.2010 - prevzatie a príprava obhajoby - 60,11 Eur + 7,21 Eur režijný paušál (čl.12 trestného spisu)
- 08.02.2010 - sťažnosť proti uzneseniu OR PZ - 60,11 Eur + 7,21 Eur režijný paušál (čl. 12 trestného spisu)
- 24.05.2010 - účasť na vyšetr. úkone - výsluchu-40 min. - 60,11 Eur + 7,21 Eur režijný paušál (čl.46-48 trestného spisu)
- 24.05.2010 - účasť na vyšetr. úkone - výsluchu-35min. - 60,11 Eur + 7,21 Eur režijný paušál (čl. 16-23 trestného spisu)
- 24.05.2010 - účasť na vyšetr. úkone - výsluchu-80 min. - 60,11 Eur + 7,21 Eur režijný paušál (čl. 35-42 trestného spisu)
- 25.05.2010 - stanovisko v konaní vedenom OR PZ - 60,11 Eur + 7,21 Eur režijný paušál (čl. 15 trestného spisu)
- 30.03.2011 - preštudovanie spisu - 30 min. - 61,75 Eur + 7,41 Eur režijný paušál (čl. 114-115 trestného spisu)
- 26.04.2011 - odpor proti trestnému rozkazu - 61,75 Eur + 7,41 Eur režijný paušál (čl. 128-129 trestného spisu)
- 20.06.2011 - účasť na hlavnom pojednávaní - 150 min. - 123,51 Eur + 7,41 Eur režijný paušál (čl. 134-141 trest. spisu)
- 18.08.2011 - účasť na hlavnom pojednávaní - 70 min. - 61,75 Eur + 7,41 Eur režijný paušál (čl. 145-149 trestného spisu)
- 02.09.2011 - odvolanie proti rozsudku OS Zvolen - 61,75 Eur + 7,41 Eur režijný paušál (čl. 150 trestného spisu)
- 29.11.2011 - odôvodnenie odvolania - 61,75 Eur + 7,41 Eur režijný paušál (čl. 161-163 trestného spisu)
- 30.11.2011 - účasť na verejnom zasadnutí - 40 min. - 61,75 Eur + 7,41 Eur režijný paušál (čl. 165 trestného spisu)
- 16.02.2012 - účasť na hlavnom pojednávaní - 15 min. - 63,58 Eur + 7,63 Eur režijný paušál (čl. 172 trestného spisu)
- 21.03.2012 - odvolanie - 63,58 Eur + 7,63 Eur režijný paušál (čl. 179 trestného spisu)

- 12.09.2012 - účasť na hlavnom pojednávaní - 15 min. - 63,58 Eur + 7,63 Eur režijný paušál (čl. 195 trestného spisu).

Trovy právneho zastúpenia spolu predstavovali z titulu odmeny 1 045,41 Eur + režijný paušál 118,02 Eur + 20 % DPH = 1 396,11 Eur + náhrada za stratu času v rozsahu dvoch začatých polhodín vo výške 29,64 Eur s DPH + cestovné vo výške 22,63 Eur s DPH = úhrnom 1 448,38 Eur.

S poukazom na tú skutočnosť, že v trestnom konaní prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen uznesením dňa 23. 02. 2010 zamietol sťažnosť žalobcovi proti uzneseniu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície Zvolen, ČVS: ORP-778/OVK-ZV-2008 zo dňa 01. 12. 2009 a následne Okresný súd Zvolen rozsudkom 1T/37/2011-199 zo dňa 12. 09. 2012 oslobodil žalobcu spod obžaloby Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 1Pv 861/08 zo dňa 06. 04. 2011 pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, súd mal za to, že v zmysle zák. č. 513/2003 Z. z. ide o nezákonné rozhodnutie. V tomto prípade je bez právneho významu, že žiadosť na predbežné prerokovanie bola podaná Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, hoci v súčasnosti je príslušným orgánom vystupovať v mene Slovenskej republiky Generálna prokuratúra SR. Je potrebné zdôrazniť, že v čase podania žiadosti bolo Ministerstvo vnútra SR príslušným orgánom konajúcim v mene žalovaného a to do 31. 12. 2012.

Ministerstvo vnútra SR za orgán konajúci v mene štátu (len) vtedy, ak sú kumulatívne (pozri spojku „a“) splnené podmienky, že v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu. „A contrario“, ak prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru, alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, vo veci náhrady škody, keďže škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v trestnom konaní, koná v mene štátu Generálna prokuratúra SR (§ 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z.). So statusom vecnej pasívnej legitimácie Generálnej prokuratúry SR vo veciach, ktorej analógia je práve predmetom daného rozsudku, sa zaoberal a vyslovil svoj právny názor Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku zo dňa 14. 10. 2015 (8 Cdo 289/2014).

Zo zhora uvedeného je nepochybne jasné, že za situácie keď prokurátor zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru a následne buď bolo trestné stíhanie voči obvinenému zastavené, eventuálne bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby právoplatným súdnym rozhodnutím - čo je práve prípad prejednávanej veci, nie je pochyb o tom, že vecne svedčí pasívna legitimácia Generálnej prokuratúry SR.

Vzhľadom k tomu, že v súvislosti s trestným konaním vznikla žalobcovi škoda z titulu trov právneho zastúpenia, ktoré musel vynaložiť svojmu právnenému zástupcovi na základe vystaveného daňového dokladu, vznikla mu škoda, ktorú je povinný žalovaný uhradiť.

Súd poukazuje na ustálenú súdnu prax (rozsudok NS SR zo dňa 30.03.2011, č.k. 3Cdo 194/2010). V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo medzi iným na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na to nadviazal záver, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (viď bližšie R 70/1994). Na podstate týchto právnych záverov, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., zotrúva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z.

Zákon č. 514/3003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

V zmysle § 18 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (viď bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 06.12.2010 navrhnuté na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 OSP, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

S poukazom na zhora citované procesné ustanovenie a v zmysle zásady úspechu účastníka v konaní, súd priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 696,88 Eur s DPH (7 úkonov právnej pomoci po 71,37 Eur + jeden úkon právnej pomoci za účasť na pojednávaní ktoré bolo odročené bez prejednania 17,84 Eur + 1-krát režijný paušál 7,63 Eur + 5-krát režijný paušál po 7,81 Eur + 1-krát režijný paušál 8,04 Eur + 1-krát režijný paušál 8,58 Eur = spolu z titulu odmeny 517,43 Eur, z titulu režijného paušálu 63,30 Eur + 20 % DPH = úhrnom 696,88 Eur). Z obsahu spisu sú preukázateľné úkony poskytnutej právnej služby: 30. 10. 2012 prevzatie a príprava zastúpenia, 06. 05. 2013 písomné podanie na súd - žaloba, 05. 09. 2013 - účasť na pojednávaní s odročením bez prejednania veci, 17. 10. 2013 - účasť na pojednávaní OS Zvolen, 14. 11. 2013 - účasť na pojednávaní OS Zvolen, 09. 12. 2013 - účasť na pojednávaní OS Zvolen, 18. 03. 2014 - písomné podanie - vyjadrenie k odvolaniu a 03. 03. 2016 - účasť na pojednávaní OS Zvolen, na ktorom súd prvého stupňa opätovne vo veci meritórne rozhodol. Súdom priznané trovy právneho zastúpenia je potrebné po právoplatnosti rozsudku poukázať na účet právneho zástupcu žalobcu: IBAN: C. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, E.: F., G.: XXXXXX, vedený v ČSOB, a. s., pobočka Zvolen.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho rovny (§ 42 ods. 3 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 33/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP t.j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP), t.j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 OSP,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP).